

Posudek oponenta diplomové práce

Jiří Kopčil: „Kancelář Willy Brandt (1969–1974)“, Praha 2006, 118 stran rkp.

Osobnosti spolkového kancléře Willyho Brandta bylo sice dosud věnováno mnoho pozornosti, přesto si ale autor diplomové práce nezvolil snadné téma, spíše naopak. Předák západoněmecké levice se totiž významně podílel na formování německé vnitřní i zahraniční politiky po několik desítek let. Na náročnosti Kopčilem zvoleného tématu nic nemění ani skutečnost, že se rozhodl své badatelské úsilí soustředit především na Brandtovo působení v úřadu spolkového kancléře. Byl si totiž vědom toho, že není možné nechat stranou kancléřův myšlenkový vývoj, který doprovázel jeho vzestup do čela spolkové vlády. Je ale otázkou, zda bylo nutné psát novou Brandtovu biografii a etapám kancléřova života mimo zvolené těžiště práce věnovat téměř polovinu jejího rozsahu (kapitoly 1–4 a 6, tj. 45 stran).

Klíčovou částí – a vlastním diplomovým úkolem – je pátá kapitola práce, ve které se Kopčil věnuje Brandtovu působení v nejvyšší vládní funkci. Kopčilovi se podařilo postihnout základní aspekty Brandtovy politiky, jeho soustředěná analýza jde k jádru věci, autor se dobře orientuje v německých reáliích, nedopouští se faktografických chyb. Závěry, k nimž dochází, jsou relevantní, tj. bez zásadních výhrad. Práce je navíc napsána čtivým jazykem, stylisticky na velmi slušné úrovni.

Pokud jde o výtky, týkající se obsahu práce, upozorňuji zejména na to, že autor mohl věnovat větší pozornost analýze rozdílů mezi moskevskou a varšavskou smlouvou v otázce hranice Odra-Nisa, tj. vztahu mezi odmítnutím uchýlit se k použití síly a garancí hranic, založený na příliš úzkém výběru pramenů a literatury. Tato „výtka“ však nic nemění na pozitivním hodnocení práce jako celku.

Za v jistém smyslu závažnější pokládám skutečnost, že Kopčil nevyužil některé důležité pramenné edice, které byly publikovány v posledním desetiletí (například *Akten zur Auswärtigen Politik der Bundesrepublik Deutschland* nebo *Die Kabinettsprotokolle der Bundesregierung*). Stranou ponechal také důležitou memoárovou literaturu (chybí například paměti velmi vlivného člena Brandtova vedení SPD Egona Bahra *Zu meiner Zeit*, München 1996); totéž platí o odborné literatuře, kde uvádí řadu zajímavých, ale spíše přehledových prací (například Hroch, Jäckel, Kisinger (sic!), Müller atd.). Současně je patrný nedostatek specializovanějších titulů. Chybí například klíčová práce P. Benders *Neue Ostpolitik* (řada vydání, naposled 1995) a především tři Brandtovy biografie z pera německých historiků (včetně studií v německých odborných časopisech). Tuto kritickou výtku nicméně zmírňuje fakt, že literatura k tématu, které si autor zvolil, je natolik rozsáhlá, že její zvládnutí prakticky není v lidských silách (zejména v rozměru diplomové práce); jiný kolega by mohl preferovat jiné tituly atd.

Navíc pokládám za důležité ocenit, že práce, s níž Kopčil pracoval, analyzoval velmi zodpovědně a nabídl po mém soudu vyvážený, nezidealizovaný Brandtův portrét. Kladem práce je jednoznačně Kopčilův kritický odstup od použitých pramenů a literatury, čímž autor prokázal schopnost samostatné vědecké práce.

Z výše uvedených důvodů hodnotím Kopčilovu práci jako celek pozitivně a navrhuji její hodnocení **velmi dobře**.

Praha, 31. srpna 2006
PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D.

